

✖ Bohové a hrdinové starého Řecka

Staré řecké báje a pověsti

*MATEJ ZOBina a dav1.dek *

online

PROMÉTHEUS	POTOPA	FAETHÓN	ORFEUS
Založení Théb	PENTHEUS	MIDAS	TANTALOS
NIOBA	PELOPS	O ZLATÉM ROUNU	IÁSÓN A MÉDEA
HÉRAKLES	PERSEUS	DAIDALOS A IKAROS	THÉSEUS
SISYFOS	BELLEROFONTES	MELEAGROS	OIDIPUS A ANTIGONA
FILEMON A BAUCIS	ERÓS A PSÝCHÉ	GÝGES A PRSTEN	TROJSKÁ VÁLKA
ORESTES	ODYSSEOVY CESTY	POSLEDNÍ PŘÍBĚH BEZ KONCE	Staré řecké báje a pověsti (komplet)

Staré řecké báje a pověsti v PDF - stiskněte tlačítko **Uložit do PDF** na boční liště. (Pokud se to nepovede napoprvé, obnovte stránku - např. tlačítkem F5)

Mohlo by vás zajímat:

Biblické příběhy

Ivan Olbracht

[STARÝ ZÁKON pro mládež](#)

DHDFUSZ FS

DAIDALOS A IKAROS

V těch dávných a dávných dobách nebylo v Athénách ani v celém Řecku většího umělce nad Daidala. Byl stavitelem i sochařem a dovedl podivuhodně zpracovávat kov i dřevo. Kdo spatřil jeho stavby, byl na pochybách, zda je to dílo člověka nebo nesmrtelného boha. O jeho sochách se říkalo, že žijí jako lidé.

Často bylo Daidala vídat mezi sloupy rozestavěných chrámů, obklopeného houfem učedníků z nejvznešenějších athénských rodin. Ale nejchytřejší z jeho učedníků neměl vznešené a mocné rodiče. Nejnadanějším byl chudý syn Daidalovy sestry Talós. Zatímco ostatní chlapci měli po otcích zvučná a slavná jména, Talós dovedl své jméno proslavit sám. Nebylo mu víc než dvanáct let a už vynalezl hrnčířský kruh. Všiml si zubaté páteře v těle ryb a podle jejího vzoru zhotovil první pilu. Podařilo se mu i spojit kloubem dvě stejně dlouhá železná ramena a sestrojil tak kružidlo.

Jednou si Daidalos prohlížel stavbu nového paláce a vyslechl, co si povídají dělníci na druhé straně zdi.

„Daidalos je největší umělec na světě, nevěříš?“, řekl jeden.

„Talós bude větší umělec než Daidalos, jen počkej, až doroste,“ řekl druhý.

Daidala rozmluva dělníků roztrpčila. Býval zvyklý, že o jeho prvním místě mezi umělci nikdo nezapochyboval. Od té chvíle se nemohl na Talóa ani podívat. Učenlivý chlapec uměl už tolik, že Daidalos tušil bezpečně jeho nadcházející slávu. V duchu viděl i zářící hvězdu své slávy a zdálo se mu, že pohasíná.

Talós nechápal, proč se strýc na něho zlobí a proč ho kára. Proto byl rád, když ho Daidalos navečer vyzval na procházku. Ale strýc jen na chvíli skryl svou nenávisť, aby mu provedl hrozný skutek. Vylákal Talóa na athénský hrad a v houstnoucí tmě ho srazil dolů z hradeb.

Po činu sestoupil pod hradby a chtěl Talóovu mrtvolu zahrabat, aby zahladil všechny stopy. Hledal ji marně. Bohyně Athéna zachytila padajícího chlapce, kterého si pro jeho chytrost a píli oblíbila. Zachytila ho v letu a proměnila jej v ptáka, v čejku. Dodnes se čejka bojí výšek, létá nízko a hnízdí na zemi, na lukách v malých jamkách. Je opatrná a varuje před nebezpečím i okolní ptáky.

Daidalův zločin nezůstal utajen. Nějaký pozdní chodec uviděl, co se stalo, a udal pachatele. Daidalos věděl, že neujde trestu, a proto včas prchl i se synkem Ikarem na ostrov Krétu.

Krétský král Minós uvítal s radostí na svém hradě slavného umělce. Hledal právě stavitele, který by mu postavil zvláštní vězení pro obludu Minotaura. Minotauros měl hlavu býka a tělo obrovitého člověka. Krutý král ho živil lidskými oběťmi.

Daidalos vymyslel pro Minotaura nevidanou stavbu, bludiště. Zástupy otroků lámaly kámen, přitesávaly trámy a vztyčovaly zdi. Stavěly od časného rána do noci. V obrovském bludišti se chodby křížovaly, zahýbaly a stáčely a rozvíjely jako klubko hadů. Uprostřed těch temných a klikatých cest měl být netvor uzavřen. Poslední se do spleti chodeb vydal Daidalos, aby odstranil značky, podle nichž mohl člověk nalézt z bludiště východ. Sám ve své podivuhodné stavbě málem zabloudil.

Král Minós vystrojil na počest stavitele velikou slavnost. Ale sláva i pocty i dary nebudily v Daidalovi touhu zůstat na ostrově. Nelíbilo se mu u krutého a panovačného krále. Toužil po vlasti. Denně vycházel se svým synem Ikarem zvečera na pobřeží a díval se přes širé moře až na obzor, kde v soumraku splývala obloha s vodní hladinou. Tam, někde v dálce, ležela Daidalova vlast. Zpočátku doufal, že se na vlnách ukáže loď, která ho odveze domů. Žádný koráb se však neodvažoval odvézt z ostrova někoho, komu král nedovolil odplout. Místo lodní plachty přinášející spásu vídal Daidalos stále stejný obraz: pusté moře, skály a hejna ptáků vznášejících se nad vodou.

Proslulý stavitel záviděl ptákům jejich svobodu. Neznají hranic a překážek, přeletí hory i moře. Dnem i nocí myslel na ptáky a nemohl spát. Kreslil si jejich křídla, sledoval jejich let a tajně připravoval útěk. Opatřil si pera různých velikostí a jedné noci, skryt před lidskými zraky, se dal do práce. Svazoval lněnou nití pera k sobě od nejkratšího k nejdelšímu. Spojoval je voskem a vosk s peřím maličko zahnul. Tím dostalo Daidalovo dílo tvar perutí. Dvě veliká křídla vyrobil pro sebe a dvě menší pro Ikara.

Spokojeně si prohlížel hotovou práci. Králi patří koráby, pomyslel si, ale mně patří vzduch.

Druhého dne probudil Daidalos Ikara časně zrána. Nejdříve si sám připjal křídla, rozvířil perutěmi vzduch a vznesl se do výšky. Učil Ikara používat křidel, jako zkušené ptáci učí létat svá mláďata. Ikaros se pokoušel létat jako otec a radostně se smál, když se mu podařilo lehce kroužit nad vysokými stromy a strmými skálami.

Daidalos syna poučoval:

„Dej pozor, Ikare, nelétej příliš vysoko. Slunce by roztavilo na křídlech vosk a ožehlo by ti peří. Nelétej také příliš nízko, aby ti mořské vlny nesmáčely křídla. Křídla by ti ztěžkla a stáhla by tě do hlubiny. Nelétej ani vysoko, ani nízko, leť uprostřed jako já a neztrácej mě z očí.“

Daidalos syna políbil, a vznesli se. První letěl Daidalos a dohlížel na Ikaru, aby neletěl vysoko, nebo nízko. Ikaros však letěl podle Daidalových rad. Dole pod nimi si pastýři zacláněli zrak. Říkali si, že to letí bohové dohlédnout na lidi, jak žijí. Kréta byla již daleko, Daidalos si myslel, že může Ikarovi věřit a zabral se do vzpomínek. Ikaros toho využil a vznesl se výš. Přiblížil se k Héliovi na tolik blízko, že mohl obdivovat jeho vůz. Slunce jeho křídla zahřálo a roztavilo vosk. Ještě párkrát zamával holýma rukama, a snesl se do moře.

Daidalos se probral, uslyšel synkův výkřik, ale už bylo pozdě. Ještě na něj volal, ale pak mu došlo co se stalo. Zalétl na malý ostrůvek, proseděl smutně celý den, a na večer moře vyplavilo Ikarovo tělo. Pod hvězdami vyhloubil synovi hrob. Na čerstvě navršený rov slétl pták.

Byla to čejka, která připomínala Daidalovi, jeho starý zlý a závistivý skutek.

Jako štvanec prchnul Daidalos na křídlech z ostrova a odletěl daleko od své vlasti, na Sicílii. Tam vybudoval ještě mnoho podivuhodných staveb, i umělé jezero a mocný královský hrad na vrcholku skal, ale do smrti nenašel štěstí a klid.

Ostrov, kde pohřbil syna, dodnes připomíná svým jménem Ikarův osud. Jmenuje se Icaria.

From:

<https://cesty.in/> - **Cestovatelské stránky**

Permanent link:

https://cesty.in/daidalos_a_ikaros?rev=1737011279

Last update: **2025/01/16 08:07**

